

2020. március

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS
SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS
PAPTESTVÉREKET, ÉS MINDENKIT, AKI A CSALÁD
ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

A család, a rokonok, barátok és ismerősök összegyűltek a nagyszülők ötvenedik házassági évfordulóját megünnepelni. Az egyik unoka – másodéves egyetemi hallgató – köszöntőjében kifejtette: csodálja nagyszüleit, érthetetlen számára, hogy hogyan lehet ötven éven át békében, derűsen, sőt boldogan együtt élni, a mai élet kihívásaival úgy megküzdeni, hogy közben kapcsolatuk sértetlen marad. Ez nem lehet csak szerencse kérdése – folytatta az unoka –, a szakirodalomban ugyanis azt olvassuk, hogy normális körülmények között a házasságok általában hét évente válsághelyzetbe kerülnek. Szerencsés esetben kisebb-nagyobb sérülések árán túljutnak a válságon, nemritkán azonban belerokkan házasságuk. Iskolatársaim, barátaim nagy többsége arról beszél, hogy szüleik házassága korántsem zavartalan. Nem hiszem, hogy csak legenda, de rólatok az a hír járja, hogy az elmúlt ötven évben sohasem voltatok válsághelyzetben. A hétevenkénti válságok ötven év alatt hétszer kellett volna, hogy meglátogassanak titeket. Az nem lehet, hogy mind a hét esetben véletlenül éppen szerencsések volt, véletlenül úgy alakultak a dolgok, hogy a válság nem tudott kialakulni, és a veszély elhárult. Áruljátok már el, hogyan csináljátok, mi a titkotok?

Minden embernek szinte születése pillanatától döntéseket kell hoznia. Eleinte ezek a döntések nem tudatosak, a csecsemő ösztönösen igyekszik életszükségleteit kielégíteni. Minél többet ismer meg a világból, minél jobban kialakul öntudata, annál inkább válnak tudatosá döntései, annál jobban tud különbséget tenni jó és rossz között. A szülők segítsége is nélkülözhetetlen, döntési helyzetbe került gyermeküket irányítaniuk, vezetniük kell, különösen akkor, ha a gyermek ismeretei még nem elegendőek ahhoz, hogy önállóan helyesen döntsön.

A mai világ a cselekvési, szórakozási, művelődési lehetőségek eddig soha nem tapasztalt tömegét kínálja, a legtöbbször úgy, mintha mindez jó, értékes és javunkra váló lenne. A fiatalok pedig a képernyő előtt ülve óriási választékból válogathatnak, és akár ötpercenként újabb és újabb csatornákra válhatnak anélkül, hogy az ott látható műsorról bármilyen előzetes információjuk lenne. Nem tudják megkülönböztetni a jó és a rossz csatornát, ki vannak szolgáltatva a műsor gazdáinak. (vö. Gaudete et Exultate 167, 168)

Napjainkban a gyerekek sokszor jobban tudják a korszerű információszolgáltatásokat - jókat és rosszakat egyaránt - használni, mint a szülők. Hogyan tudjátok segíteni gyerekeiteket, hogy meg tudják különböztetni a jót a rossztól, és következetesen a jót válasszák?

A megkülönböztetés bölcsessége különösen akkor válik fontossá, amikor valami újdonság jelenik meg életünkben. Ilyenkor fel kell ismernünk, hogy vajon Istentől származó „új bor”-e, vagy a világ lelkének, az ördögnek megtévesztő „itala”. Az is előfordulhat, hogy az Isten új bora ellen támadva a gonosz erői arra bíztatnak, hogy ne változtassunk meg semmit, hagyjuk békében a dolgokat úgy, ahogy vannak, válasszuk a mozdulatlanságot és a merevséget, álljunk ellen a Lélek indításainak. Szabadok vagyunk Jézus szabadságával, de Ő arra hív, hogy vizsgáljuk meg, mi van bennünk – vágyak, szorongások, félelmek, várakozások –, ismerjük fel az idők jeleit, kövessük Szent Pál tanácsát: „Vizsgáljátok felül mindent, a jót tartsátok meg.” (1 Tesz 5,21)

Kritikus helyzetekben hajlamosak vagyunk ösztöneinkre, érzéseinkre, indulatainkra hagyatkozni. Milyen jó lenne pedig ilyenkor hátralépni és némi távolságtartással tekinteni saját gondolatainkra és érzelmeinkre, legintenzívebb – pozitív és negatív –

érzéseinket kiemelni a zsigeri mélységekből és Krisztus szemével nézni rájuk, mintha azt mondanánk: Egy pillanat! Hadd helyezzem tágasabb térbe ezeket az érzéseket, indulatokat, vágyakat! Hadd toljam el őket magamtól, ne extatikus lelkesedéseim, felháborodásaim, mélységes elkeseredéseim határozzák meg pillanatnyi reakciómat. Hadd nézek szembe velük, hadd lássam, mennyire valóságosak, miben gyökeredznek. Ebbe a helyzetbe akkor kerülhetünk, ha imádságunkban – és általában az életünkben –, megteremtjük a teret annak meghallására, amint Isten a nevünket mondja. Kérjük újra és újra Istent: Mondd meg, ki vagyok! Ne elégedjünk meg azzal, amit mások mondanak, sőt azzal sem, amit mi mondunk magunknak magunkról, Istentől szeretnénk hallani, attól az Istentől, aki szól hozzánk. Nevünk isteni kimondásán nyugszik az egész lényünk, ha Isten szólít, akkor tudjuk, hogy létezőnk, élünk és virulunk: „Ne félj, mert megváltottalak! Neveden szólítottalak, az enyém vagy.” (Iz 43, 1) Ássunk le az imában olyan mélyre, hogy halljuk, amint Isten éppen most, ebben a pillanatban megteremt minket, beleheli nevünket a világba, életre kelt minket! Isten ugyanis nem szűnik meg teremteni: a teremtés nem valamikor régen történt, hanem ma is történik.

A megkülönböztetés nem csak a rendkívüli pillanatokban szükséges, hanem segít a felismerni azokat az apró, jelentéktelennek tűnő dolgokat, amelyek az Úr szeretetének titokzatos tervében azért kaptak helyet, hogy alkalmunk legyen a jó mellett dönteni. A megkülönböztetéshez nem elegendő az emberi bölcsesség, tudás, vagy erkölcs, mert a megkülönböztetés kegyelem, betekintést ad Isten minden egyes emberre külön-külön vonatkozó páratlan és megismételhetetlen, a legváltozatosabb körülmények és korlátok között megvalósuló tervébe, így elvezet az örök élet forrásához. (vö. Gaudete et Exsultate 170)

Hogyan tudjuk megkülönböztetéseink alapjává tenni a mondatot: „Legyen meg a Te akaratod amint a mennyben, úgy a földön is”?

Az ember életében sok emberrel találkozik. Minden egyes találkozása alkalmával döntenie kell: kezdeményezi-e, hogy a találkozás gyorsan vagy fokozatosan alakuljon kapcsolattá, vagy maradjon csak a felületes ismeretség szintjén. Az, hogy egy találkozás az ember életében rendkívüli, vagy jelentéktelen esemény, az adott pillanatban titok. Fiatalok sokszor mondják, hogy későbbi párjukat „meglátni és megszeretni egy pillanat műve volt”, de az is gyakori, hogy csak a többedik találkozásuk alkalmával kezdtek érdeklődni egymás iránt. Elképzelhető-e, hogy ezek a sorsdöntő találkozások a véletlenül múltak? Istennek mindannyiunkkal tervei vannak, egyikünkről sem felejtkeznek el, nem hagy minket magunkra. Találkozásainkat is megrendezi, még a hajszálainkat is számon tartja (I. Mt. 10,30). Ha figyelünk Isten szavára, ha döntéseink előtt kérjük a megkülönböztetéshez kegyelmét, akkor évek múltával visszanezve találkozásainkra feltárul előttünk Isten terve.

A fiatalok megismerkedésétől a házasságig, majd a házasságban a családi életen át hosszú, sokszor nehéz és küzdelmes út vezet. Az út különböző szakaszokból áll, amelyek mind nagylelkű odaadást igényelnek: a kezdeti, főként érzelmi vonzódásból átvezet abba az érzésbe, hogy szükségünk van a másokra mint életünk egy részére. Ezután következik a kölcsönös összetartozás átélése, majd az élet egészének, mint közös tervnek a megértése, miközben mindketten a másik boldogságát fontosabbnak tartják saját szükségleteiknél. Ehhez társul az öröm, hogy házasságukkal az Egyház és a társadalom javát szolgálhatják. (vö. AL 220) Így haladhatnak a végcél felé, ami nem a jólét, nem a gazdagság, vagy a hírnév, hanem a mennyei boldogság, amelyről Szt. Pál így tanít: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt.” (1 Kor, 2,9)

Idézzétek fel azokat a döntéseket, amelyek első találkozásotoktól elvezettek házasságotokig, majd a mostani családi állapotig! Milyen szerepe volt döntéseitekben az imádságnak?

Nincsenek titkaink – vette át a szót a nagypapa –, a rólunk szóló hírek azért nem tudnak arról, hogy valaha is válsághelyzetbe kerültünk volna, mert ha életünkben valami nehézség, vagy probléma merült fel, nem azzal kezdtük, hogy fűnek-fának elhíreszteltük, hogy hű, most nagy a baj, és egyikünk se tudja, merre van előre. Meg aztán – folytatta a nagymama –, azt, amit sokan véletlennek hívnak, azt mi nagy I-vel írjuk. Tudjuk, hogy életünk minden mozzanata Isten velünk kapcsolatos tervének része, és az Ő szeretete kifogyhatatlan és hűsége rendíthetetlen. Ezért ha valami nem úgy alakult, ahogy vártuk, nem tiltakoztunk, nem estünk kétségbe, hanem abban a bízva, hogy Isten most is a javunkat akarja, kezdtük együtt keresni a helyzet megoldását. Sokszor csak évek múlva értettük meg – mondta a nagypapa –, hogy miért kellett ennek, vagy annak úgy történnie, ahogy történt, és nem úgy, ahogy mi elképzeltük. Az ilyen „véletlenekért” mindig újra hálát adtunk. Most pedig hadd köszönjem meg mindnyájatoknak, hogy eljöttetek, hogy együtt ünnepelhetünk, és kérem a Véletlenek Urát, hogy nektek is adjon olyan boldogságot, mint nekünk.

Bíró László tábori püspök
az MKPK Családbizottságának elnöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke